

PLÁN [OBNOVY]

KULTÚRA PODPORUJÚCA MYSLENIE

AKO SME PREMÝŠĽALI O NAŠEJ ŠKOLE,
ALEBO AKO BUDUJEME **KULTÚRU**,
KTORÁ PODPORUJE MYSLENIE

EVANJELICKÁ
SPOJENÁ
ŠKOLA
v Martine

ČO MÁ OSTAŤ

Čo si myslíte, že by podľa vás malo v škole **OSTAŤ**?

ČO SA MÁ ZMENIŤ?

Čo si myslíte, že by sa podľa vás malo **ZMENIŤ** v škole?

ČO MÁ OSTAŤ

Čo si myslíte, že by podľa vás malo v škole **OSTAŤ**?

**PREMÝŠĽANIE
O MYSLENÍ**

ČO SA MÁ ZMENIŤ?

Čo si myslíte, že by sa podľa vás malo **ZMENIŤ** v škole?

MYSLENIE

ČO MÁ OSTAŤ

Čo si myslíte, že by podľa vás malo v škole **OSTAŤ**?

PREMÝŠĽANIE O MYSLENÍ

ČO SA MÁ ZMENIŤ?

Čo si myslíte, že by sa podľa vás malo **ZMENIŤ** v škole?

MYSLENIE

DOKLAD O NE-MYSLENÍ

"Pri klasifikácii a hodnotení žiackych vedomostí zisťujeme, že prevažná časť žiakov veľmi dobre odlišuje a zapamätá si z prebraného učiva to podstatné. Ak žiakovi pri odpovedi **zlyhá pamäť**, pomáha si **myslením** a ak **nezaberie myslenie** vynorí sa **pripomenka** podporená predstavivosťou a myslením."

(Ferko: Didaktika fyziky, 1988, s. 67).

vzdelávanie pre:
testovanie
vs
dlhodobý dopad

vysoká závislosť od učiteľa
pasivita
vs
osobná hodnota vzdelania
angažovanosť

prebratie látky
vs
porozumenie

nízka motivácia
„To nám na čo bude?“
vs
osobný úžitok a význam
„Bude to na písomke?“

hovoríme o matematike
vs
robíme matematiku

Diskusia:
ping-pong
vs
basketbal

pripravujem sa pre budúcnosť
vs

žijem tu a teraz

pracujeme

nadpriemerné výsledky
vs
excelentné výsledky

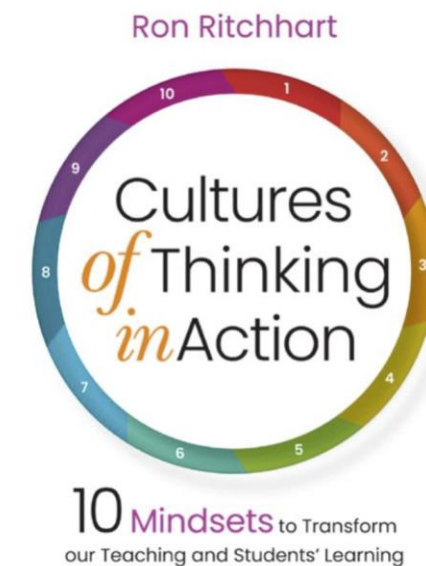
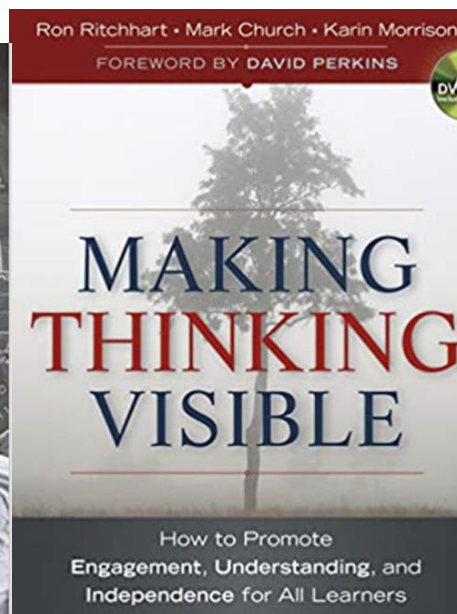
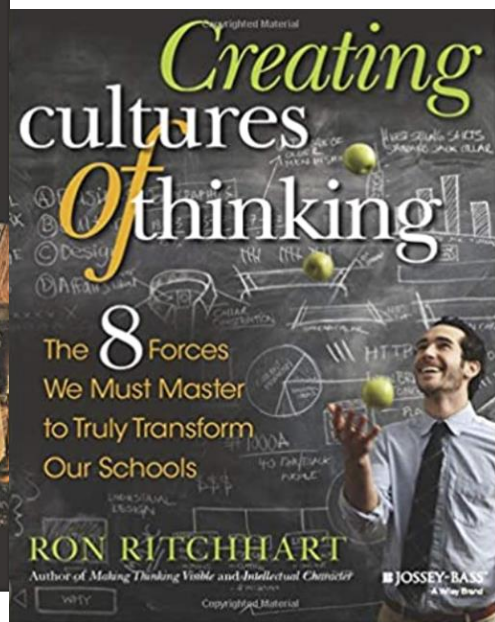
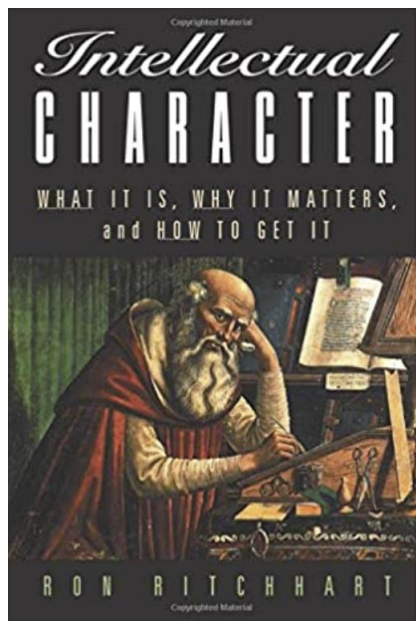
vs
**premýšľame a spoločne
sa učíme**

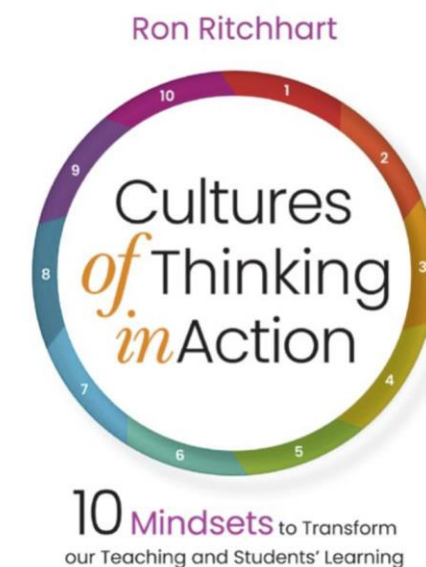
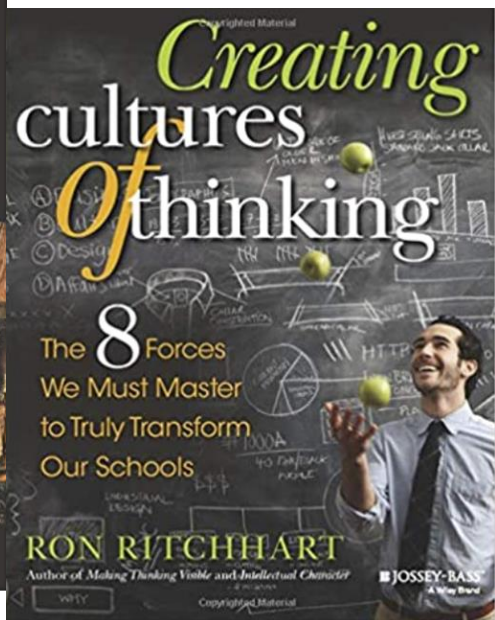
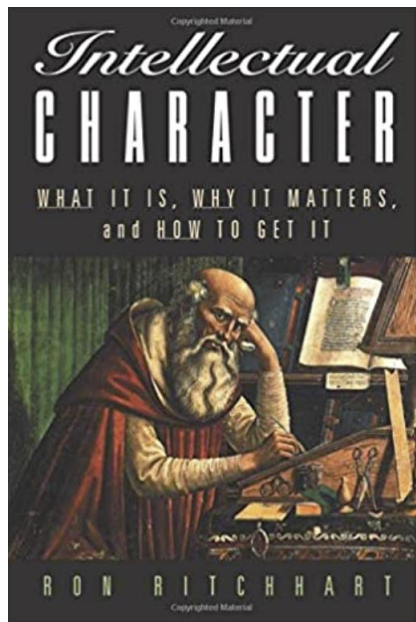
DÔVODY PRE ZMENU

Existuje „svätý grál“
dobrého vzdelávania?

Intelektuálny charakter | Zviditeľňovanie myslenia | Kultúra myslenia

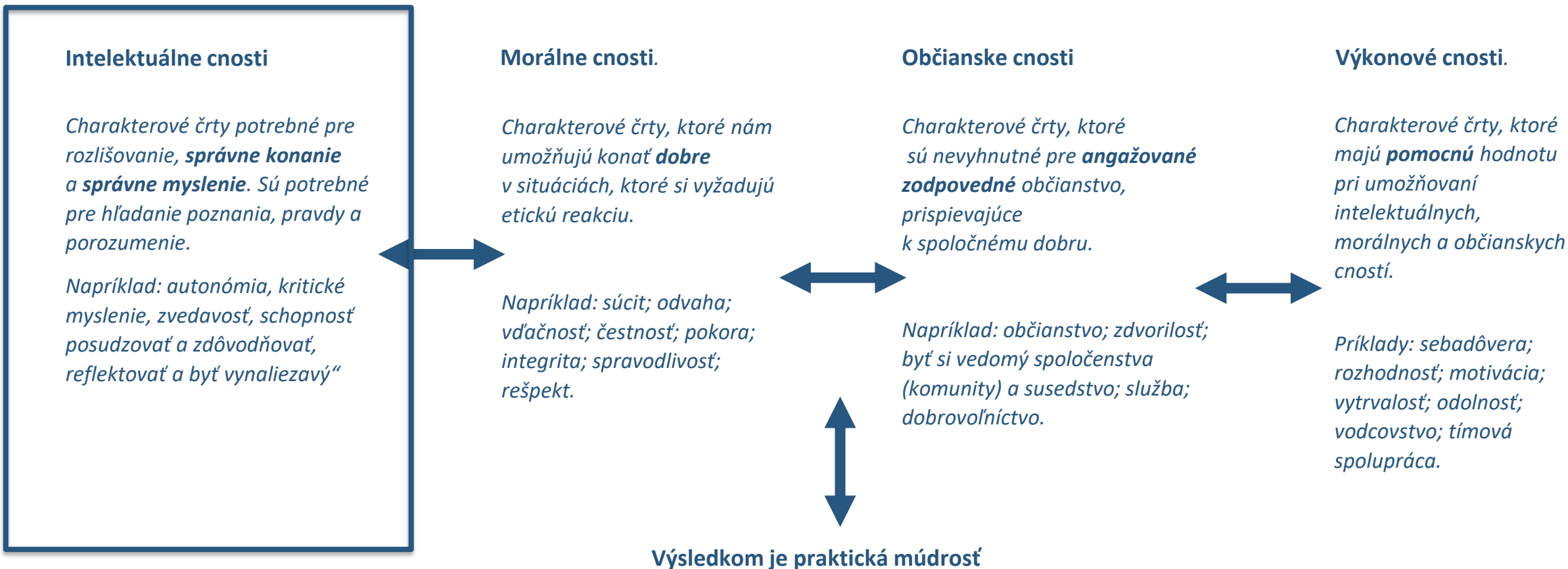

Intelektuálny charakter | Zviditeľňovanie myslenia | Kultúra myslenia

Chceme, aby škola bola miestom, *kde skupinové ako aj individuálne myslenie je vnímané ako hodnota, je viditeľné a aktívne podporované ako súčasť bežnej, každodennej skúsenosti všetkých členov spoločenstva.*

STRATEGICKÝ CIEĽ

Praktická múdrosť (fronésis) je integrujúca cnosť, ktorá sa vyvinula cez skúsenosť a kritickú reflexiu a ktorá nám umožňuje vnímať, poznať, túžiť a konať s dobrým úmyslom. To zahŕňa rozlišovanie, uvážlivé konanie v situáciách kde sa cnosti kolidujú.

Čo tým dosiahneme?

Rozkvet ako jednotlivca tak aj spoločnosti.

Zdroj: Jubilee Centre for Character and Virtues. (2017), Birmingham

02

KLÍČOVÉ POJMY

DISPOZÍCIE

VÝSLEDOK KULTÚRY PODPORUJÚCEJ MYSLENIE

PSYCHOLOGICKÝ ELEMENT

- inklinácia (*inclination*)
- vnímavosť alebo citlivosť (*sensitivity*)
- schopnosť (*ability*)

„...*usmerňujú* naše *strategické schopnosti*, ale tiež pomáhajú aktivovať *relevantné vedomosti*, dostávajú tieto vedomosti do popredia, aby lepšie osvetlili príslušnú situáciu *práve vtedy, keď je to treba.*“

KREATÍVNE MYSLLENIE *(dívame sa von, hore, okolo seba)*

- Otvorená myseľ
- Zvedavosť

REFLEKTÍVNE MYSLLENIE *(dívame sa do vnútra)*

- Metakognícia

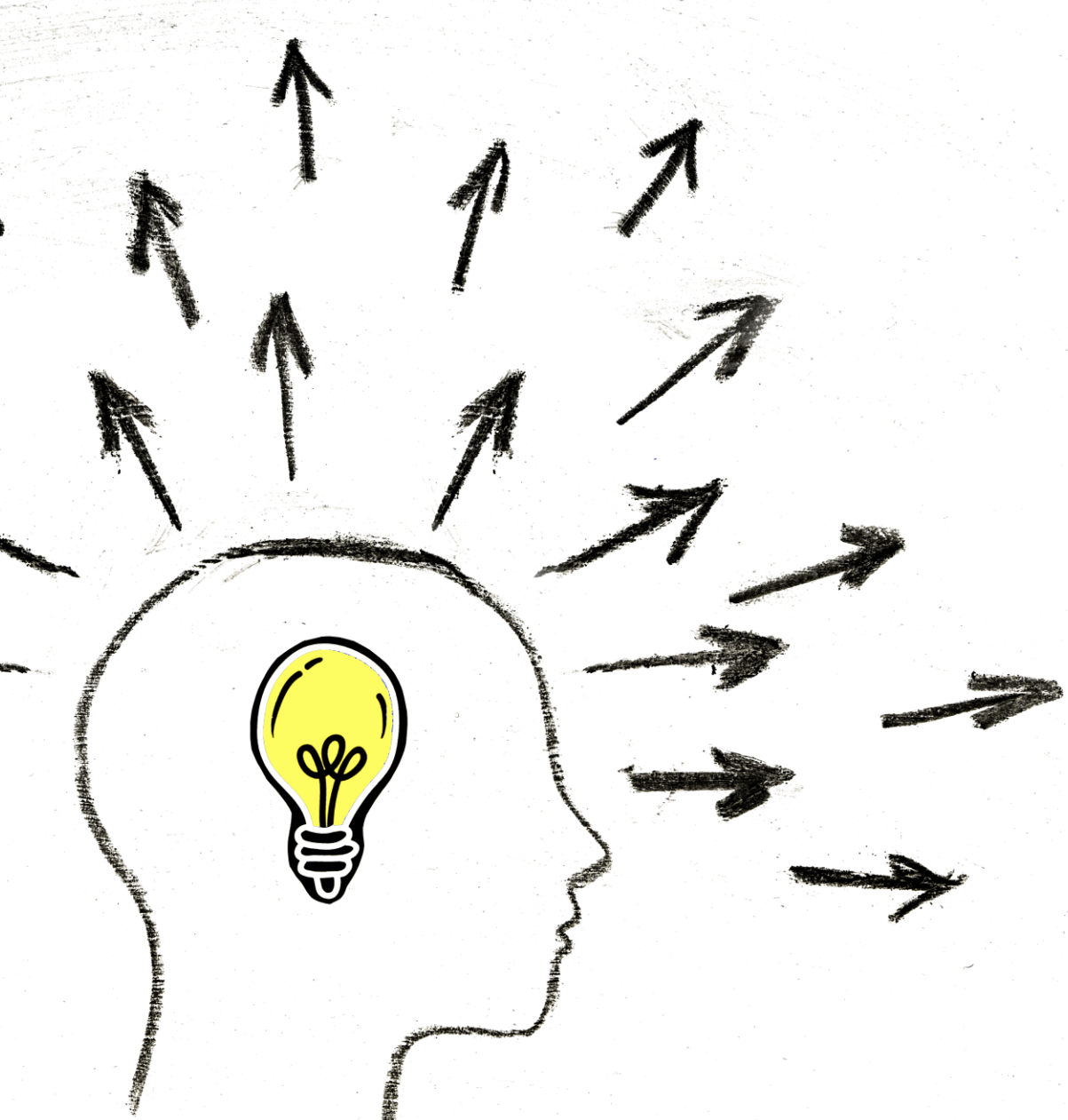
KRITICKÉ MYSLLENIE *(dívame sa na, cez a pomedzi)*

- Hľadáme pravdu a porozumenie
- Strategické
- Skeptické

- myšlienkové dispozície *nemôžeme naučiť, musíme ich inkulturovať*
- deti *vyrastajú do intelektuálneho sveta*, ktorý je okolo nich
- *kultúra* je najlepší *učiteľ dispozícií*

Inkulturácia

Porozumenie

“...schopnosť *ísť za hranicu podaných informácií* tým, že použijeme *naše zručnosti a poznanie* v nových okolnostiach a *pri tvorbe nových myšlienok.*”

„*Porozumenie* nie je nejakým predpokladom pre aplikáciu, analýzu, hodnotenie a syntézu, ale *je ich výsledkom.*“

PARAMETRE KULTÚRY

Podporujúcej myslenie a pochopenie

1. **Očakávania** – rozpoznávanie, ako naše presvedčenie ovplyvňuje naše správanie
2. **Jazyk** – jeho schopnosť priniesť posolstvo, ktoré formuje naše myslenie
3. **Čas** – učenie sa majstrovstvu viac ako iba byť svedkom niečoho
4. **Osobný príklad** – vidieť seba očami žiakov
5. **Príležitosti** – usporiadanie obsahu podporujúce učenie sa
6. **Rutiny** – zaužívané postupy podporujúce myslenie
7. **Interakcia** – utužovanie vzťahov a posilňovanie učiacich sa
8. **Prostredie** – využívame prostredie na podporu myslenia a učenia sa

03

ZAVÁDZANIE ZMIEN

Od roku 2016

2016 – 2017

- **Pilotovanie myšlienkových rutín pre žiakov a učiteľov (2016/2017)**
 - **Experimentovanie na hodinách**

- Pilotovanie myšlienkových rutín pre žiakov a učiteľov (2016/2017)
 - Experimentovanie na hodinách

Možné ponaučenie:

- Vyskúšaj si to najprv sám, ak je to možné; ak nie, urob pilotné testovanie.
- Je nevyhnutný súlad učenia a skúšania.

2017 – 2020

- **Vzdelávanie učiteľov a hodnotenie situácie školského prostredia**
 - **Vytvorenie Inovatívnej skupiny (INS)**
 - **Vzdelávania v rámci (INS) – vzdelávanie učiteľov a ich experimentovanie**
 - **Prezenčné a online vzdelávanie učiteľov *R. Ritchhartom***
 - **Monitorovanie aktivity žiakov a učiteľov na hodinách**
 - **Experimentovanie na hodinách**

○ Vzdelávanie učiteľov a hodnotenie situácie školského prostredia

- Vytvorenie Inovatívnej skupiny (INS)
- Vzdelávania v rámci (INS) – vzdelávanie učiteľov a ich experimentovanie
- Prezenčné a online vzdelávanie učiteľov *R. Ritchhartom*
- Monitorovanie aktivity žiakov a učiteľov na hodinách
- Experimentovanie na hodinách

Možné ponaučenia:

- Pozorne načúvaj iným.
- Rozšír okruh zainteresovaných, vtiahni viac ľudí.

- **Celoplošné nasadzovanie a pravidelné používanie myšlienkových rutín**
 - Úzka spolupráca v rámci PK a MZ
 - Zavádzanie myšlienkových rutín do každodennej praxe
- **V rámci INS sa venujeme učeniu sa žiakov s dôrazom na používanie učiteľského jazyka, zmenu obsahu, využívanie času a interakcie, ktorú učiteľ vytvára na hodine.**

- Celoplošné nasadzovanie a pravidelné používanie myšlienkových rutín
 - Úzka spolupráca v rámci PK a MZ
 - Zavádzanie myšlienkových rutín do každodennej praxe
- V rámci INS sa venujeme učeniu sa žiakov s dôrazom na používanie učiteľského jazyka, zmenu obsahu, využívanie času a interakcie, ktorú učiteľ vytvára na hodine.

Možné ponaučenie:

Posilni ďalší stupeň riadenia, „odovzdaj moc iným“.

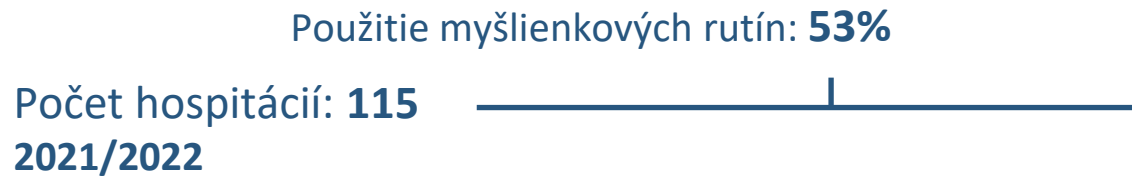
2022 – 2023

04

PREHL'ADY

2021 – 2025

2021 – 2025

Použitie myšlienkových rutín: **53%**

Počet hospitácií: **115**
2021/2022

Použitie myšlienkových rutín: **50%**

Počet hospitácií: **58**
2022/2023

2021 – 2025

Použitie myšlienkových rutín: **53%**

Počet hospitácií: **115**
2021/2022

Použitie myšlienkových rutín: **50%**

Počet hospitácií: **58**
2022/2023

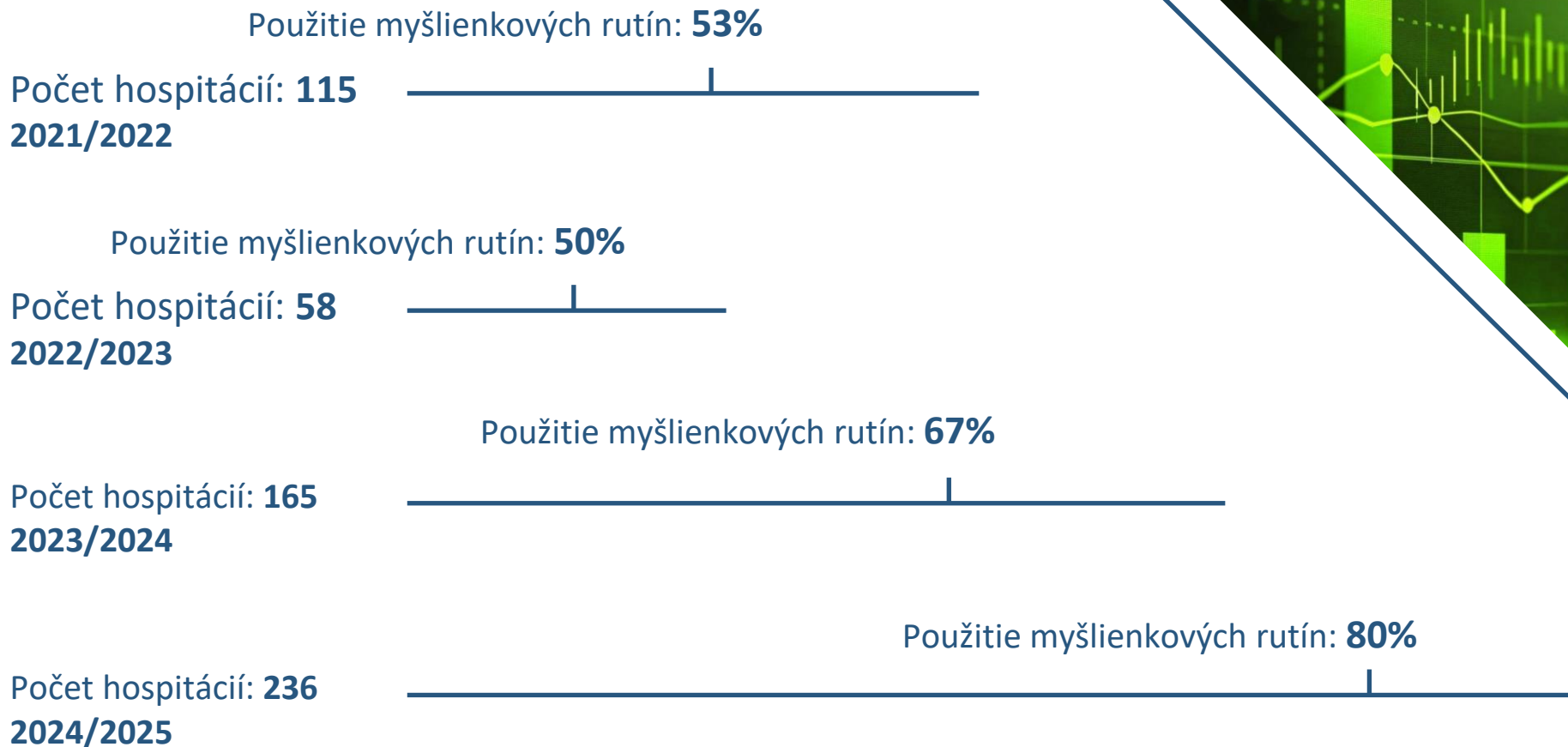

Použitie myšlienkových rutín: **67%**

Počet hospitácií: **165**
2023/2024

2021 – 2025

2021 – 2025

Použitie myšlienkových rutín: **53%**Počet hospitácií: **115**
2021/2022Použitie myšlienkových rutín: **50%**Počet hospitácií: **58**
2022/2023Použitie myšlienkových rutín: **67%**Počet hospitácií: **165**
2023/2024Použitie myšlienkových rutín: **80%**Počet hospitácií: **236**
2024/2025***Možné ponaučenie:***

Zbieraj dáta, zaved' systém, reflektuj.

05

ČO SME SA NAUČILI ZO ZAVÁDZANIA ZMIEN

1. Začnite sebou.
2. **Našartujte permanentný odborný diskurz:**
 - zlad'te **víziu**;
 - zlad'te **jazyk** a spoločné **presvedčenia**.
3. Zbierajte **dáta, reflektujte**.
4. Zamerajte sa na **priebeh hodín** a dialóg v nich,
nech toto je najdôležitejšie.
5. Posilnite **stredný manažment** a delegujte.

SELEKTÍVNE VNÍMANIE

TANIER

SELEKTÍVNE VNÍMANIE

DRUHÁ PRIRODZENOSŤ

06

TENTO ŠKOLSKÝ ROK

Uplatnenie prvého z 10 princípov kultúry myslenia

Aby sa **triedy stali miestom kultúry myslenia pre žiakov**, musí byť **škola miestom kultúry myslenia pre učiteľov**.

Keď podporujeme a motivujeme všetkých dospelých v škole, aby neustále rástli, inovovali, kládli si otázky, riskovali, reflektovali, skúšali, skúmali a učili sa jeden od druhého,

potom **učitelia vytvoria rovnaké podmienky pre žiakov vo svojich triedach**.

Reflektujme svoju pedagogickú skúsenosť

Ako inak urobiť
aktualizačné
vzdelávanie

- Najlepší spôsob učenia sa dospelých je cez **reflektovanú skúsenosť**.
- Najlepšie dopady má učenie sa **priamo v podmienkach školy** a v škole, nie ak je do dodávané externe.
- Chceme budovať **profesionálnu komunitu** a kultúru, ktorá **podporuje myslenie**.
- Urobiť posun od transakčného vzdelávania **k transformačnému vzdelávaniu**.

Aktualizačné vzdelávanie na škole

Presvedčenie,
že máme doma profikov

- vzdelávanie v rámci INS
- vzdelávanie v rámci PK/MZ
- otvorená hodina – **vzorová hodina** spojená s reflexiou
- **SnapShot** – snímkovanie hodín
- analýza žiackych prác – **výsledky**
- **PineApple** – prídte sa pozrieť ku mne na hodinu

Vrátme sa k úvodnej otázke

EVANJELICKÁ
SPOJENÁ
ŠKOLA
v Martine

ČO MÁ OSTAŤ? ČO SA MÁ ZMENIŤ?

EVANJELICKÁ
SPOJENÁ
ŠKOLA
v Martine

ČO MÁ OSTAŤ? ČO SA MÁ ZMENIŤ?

KULTÚRA, KTORÁ BUDUJE INTELEKTUÁLNY CHARAKTER

Ak to robíme my, budú to robiť aj žiaci,
ak to bude prirodzené pre nás,
stane sa to druhou prirodzenosťou
aj pre žiakov.

EVANJELICKÁ
SPOJENÁ
ŠKOLA
v Martine

Zdroje

- <https://www.cultures-of-thinking.org/>
- <https://pz.harvard.edu/thinking-routines>

ĎAKUJEME ZA POZORNOSŤ